NORAKSTS
Lieta Nr.C33358017,
C-3580-17/3

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 29.jūnijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Čudina,
ar sekretāri R.Staļģi,
atklātā tiesas sēdē izskatot civillietu /pers. C/ prasībā pret SIA "/nosaukums A/" par darba samaksas piedziņu,

konstatēja

2017.gada 9.janvārī Rīgas rajona tiesā prasītājs /pers. C/ cēla prasību pret atbildētāju SIA "/nosaukums A/" par darba samaksas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs līdz /datums/strādāja par kokmateriālu uzmērītāju atbildētāja uzņēmumā, pamatojoties uz /datums/darba līgumu Nr./līguma numurs/.

Atbilstoši darba līguma 1.1.punktam darba devējs apņēmās maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus darba apstākļus. Prasītāja ieskatā, taisnīgi darba apstākļi un taisnīga samaksa ir tādi apstākļi un samaksa, kas atbilst vismaz minimālajiem obligātajiem Darba likuma kritērijiem un minimālajām prasībām.

Kā paredz darba līguma 1.2.punkts, darbiniekam darba vieta ir /darba vieta/, bet darbinieks apņemas veikt šajā līgumā noteiktos pienākumus arī dažādās citās vietās Latvijas Republikā un ārpus tās robežām, ievērojot faktisko situāciju attiecīgajā laikā, ja to pieprasa darba devēja intereses, saimnieciskās darbības nepieciešamība vai darbinieka amata specifika.

Savas amata specifikas dēļ, lai veiktu savus tiešos amata pienākumus – kokmateriālu uzmērīšanu – bija nepieciešams laiks, lai nokļūtu līdz attiecīgam objektam. Saskaņā ar darba līguma 5.1.punktu, prasītājam tika noteikts nepilnais summētais darba laiks saskaņā ar Darba likumu.

Prasītājs atsaucas uz Darba likuma 140.panta piekto daļu, 68.panta pirmo daļu un norāda, ka prasītāja tiešie amata pienākumi – kokmateriālu uzmērīšana tika apmaksāta saskaņā ar darba līgumu, kā arī ceļā līdz/no objektam patērētā degviela tika atlīdzināta. Tomēr, kopš darba attiecību ar atbildētāju pirmās dienas prasītāja darba laiks, kas pavadīts darbā neuzmērot kokmateriālus saskaņā ar darba līguma pielikumu, proti, atrodoties ceļā, netika apmaksāts.

Ievērojot darba līgumu un Darba likuma 75.pantu, prasītāja vidējā darba samaksa ir EUR 7.28 (neto) stundā. Laika periodā no 2014.gada 22.oktobra līdz 2016.gada 21.oktorim ir nostrādātas un nav apmaksātas 699 darba/braucienu stundas, kas sastāda EUR 10177.44 (neto) par minēto laika periodu, ko apstiprina darba laika uzskaites un braucienu uzskaites tabula.

Prasītājs atsaucas uz Darba likuma 128.panta pirmo daļu un norāda, ka atbildētājs minētās likuma prasības nav izpildījis. Uz prasītāja pieprasījumu un tā precizēšanas, atbildētājs 2016.gada 2.decembrī sniedza atbildi, ka prasītāja aprēķins neatbilst patiesībai un faktiskajai situācijai.

Pamatojoties uz Darba likuma 68.panta pirmo daļu, 75.pantu, 128.panta pirmo daļu, 140.panta piekto daļu, Civilprocesa likuma 1.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 1.punktu, 127.-130.pantu, tiek lūgts tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā EUR 10177.44 (neto) par nostrādātām 699 virsstundām par pēdējiem diviem darba gadiem no 2014.gada 22.oktobra līdz 2016.gada 21.oktobrim; noteikt, ka tiesas sprieduma daļā par darba algas izmaksu piedziņu izpildāms nekavējoties; piedzīt no atbildētāja prasītāja labā visus tiesāšanās izdevumus.

Par celto prasību atbildētājs 2017.gada 10.februārī iesniedza rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka celto prasību neatzīst.

Pēc prasītāja domām, atbildētājs nav uzskaitījis un apmaksājis prasītājam laiku, ko prasītājs pavadījis pārvietojoties no prasītāja deklarētās dzīvesvietas līdz darba vietai un atpakaļ, kopā 662,25 stundas, kā arī starp darba vietām vienas darba dienas ietvaros, kopā 36,75 stundas, ko prasītājs arī uztver kā virsstundas.

Prasītājs uzskata, ka darba līgumā puses it kā bija vienojušās par vienu noteiktu darba vietu, bet faktiski prasītājam bija jābrauc savi darba pienākumi veikt arī uz citām atbildētāja norādītajām darba vietām, tad tas it kā rada atbildētājam pienākumu prasītāja pārvietošanos uzskaitīt un apmaksāt.

Prasītājs maldīgi uzskata, ka prasītājam tika noīgta viena konkrēta darba vieta visu darba tiesisko attiecību laikā. Prasītājs un atbildētājs nekad nav vienojušies par to, ka prasītājam ir viena nemainīga darba vieta - prasītāja deklarētās dzīvesvietas adrese.

Saskaņā ar darba līguma 1.2.punktu prasītājam tika paredzēta (noīgta) mainīga darba vieta. Ar darba līgumu tika noteikts, ka prasītāja darba vieta darba gaitā var mainīties sakarā ar konkrētā amata specifiku. Prasītājs šādu darba tiesisko attiecību sadarbības modeli akceptēja un apzinājās, un saskaņā ar šādu - Darba likuma normām atbilstošu sadarbības modeli, darba tiesiskās attiecības arī pastāvēja. Ikvienam darbiniekam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Ja darbiniekiem ir noteikta darba vieta (vai ka var tikt nodarbināts dažādās darba vietās), laiks, ko viņi pavada ceļā no mājām līdz darbam, netiek uzskatīts par darba laiku un netiek apmaksāts.

Atbildētājs atsaucas uz Darba likuma 40.panta otrās daļas 4.punktu un norāda, ka likumdevējs paredzējis, ka darbiniekus darba tiesisko attiecību ietvaros var nodarināt dažādās vietās, bet iepriekš šādu nodarinātības nosacījumu, iekļaujot darbinieka ar darba devēju noslēgtajā darba līgumā. Tiesības ietvert darba līgumā norādi, ka darbinieku var nodarināt dažādās vietās, likumdevējs ir paredzējis gadījumam, ja nav iespējama noteiktas darba vietas noteikšana. Prasītājam darba līgumā paredzot iespēju, ka prasītājs tiks nodarināts vairākās darba vietās, nekādā mērā netiek pasliktināts prasītāja Darba likuma normās aizsargātais tiesiskais stāvoklis.

Prasītāja amata specifika neļauj noteikt vienu konkrētu darba vietu. Atbildētājs katru reizi informēja prasītāju par konkrētu darba vietu (vietām), uz kuru prasītājam bija jādodas pienākumu veikšanai. Tāpat nebija nepieciešams pirms katras prasītāja informēšanas par konkrēto darba vietu, pušu starpā noslēgt rakstveida vienošanos.

Atbildētājs atsaucas uz Darba likuma 130.panta pirmo daļu un norāda, ka, lai noteiktu laika posmu varētu definēt kā darba laiku, nepieciešams konstatēt divu priekšnosacījumu iestāšanos vienlaicīgi, proti: 1) šajā laikā jāveic darbs un 2) jāatrodas darba devēja rīcībā. Nekonstatējot kādu no priekšnosacījumiem, attiecīgo laika periodu nevar atzīt par darba laiku.

Līdz ar to pārvietošanos uz darba līgumā nolīgtu darba vietu nevar atzīt par darba laiku. Arī atbildētāja kvalitātes rokasgrāmatas 11.sadaļā darbiniekiem tika definēts, ka d*arba laiks ir periods, kura laikā darbinieks veic darbu un atrodas sava darba devēja rīcībā. Tas neietver laiku, kas tiek pavadīts dodoties uz un no darba, kā arī pusdienas pārtraukumu darbā.*

Atbildētāja ieskatā, šāda prasītāja interpretācija nav Darba likumam atbilstoša un nevarētu tikt atzīta par tiesisku.

Ar darba līgumu prasītājs uzņēmās veikt kokmateriālu uzmērītajā amata pienākumus (profesiju klasifikatora kods: 621 023). Darba līguma 1.pielikumā norādīti darba pienākumi, ko prasītājam ir jāveic un par ko tika veikta darba laika uzskaite un darba algas aprēķins. Tajos neietilpst pamatpienākums - pārvietoties, braukt.

Prasītāja amata pienākumos neietilpst "pārvietošanās". Tā nav arī amata- kokmateriālu uzmērītājs, būtiska un neatņemama sastāvdaļa.

Atbildētājs atsaucas uz Darba likuma 28.panta otro daļu, 59., 3.pantu un norāda, ka primārais darba līgumā ir noteikta darba veikšana, kas rada darba devēja pienākumu samaksāt par padarīto darbu. Tiesības saņemt darba samaksu nerada noslēgtais darba līgums un tajā noteiktais darba laika veids vai darba laika organizācijas veids, bet gan līgumā noteiktā darba izpilde.

Atbildētāja darbinieki (kokmateriālu uzmērītāji) pēc darba dienas beigām atbildētāja iekšējā intraneta sistēmā paši reģistrēja laika posmu, kuru ietvaros veica darbu, kā arī varēja papildus sniegt informāciju par darbu, darba laiku, vai pārvietošanos uz darba vietām. Atbildētāja nodaļas vadītāji reģistrēto informāciju apstiprināja un tā tika uzskaitīta un atspoguļota darba laika uzskaites tabelēs.

Prasītājs nekad nebija iebildis darba algas aprēķinos norādītajam darba laikam vai sniedzis kādu vēl papildu informāciju par nostrādāto darba laiku vai braucienam uz darba vietu veltītajam laikam. Līdz ar to arī prasītājs pats nav veicis tās aktīvās darbības, lai reģistrētu laiku, ko veltījis pārvietošanai uz darba vietu.

Atbildētāja darba kārtības noteikumu 8.6.punktā atbildētājs bija paredzējis, ka var pēc saviem ieskatiem tiem darbiniekiem, kas savus darba pienākumus veic dažādās darba vietās Latvijas teritorijā izmaksāt piemaksu bruto līdz EUR 8,41 apmērā par katru šādu pārvietošanās dienu. Šāda piemaksa tika noteikta neatkarīgi no tā, cik daudz laika vai kilometru kāds no darbiniekiem pārvietojās līdz/starp darba vietām.

Šāda piemaksa par katru kalendāra mēnesi tika aprēķināta un izmaksāta arī prasītājam. Darba algas aprēķinu lapās zem sadaļas *"Piemaksa par darbu citā teritorijā" p*rasītājam katru mēnesi tika aprēķināta un izmaksāta noteikta naudas summa, kas tika aprēķināta, ņemot par pamatu dienu skaitu, kad prasītājs devās strādāt (pēc maršruta lapām) reizinot ar dienas likmi līdz bruto EUR 8,41. Lietā nav strīda, ka visas naudas summas, kas norādītas darba algas aprēķinos, prasītājam arī ir izmaksātas.

Līdz ar to aprēķinot piemaksas EUR 8,41 par dienu, kad darbinieks brauc uz darba vietu, apmēru uz prasītāja veiktā aprēķina stundām, redzams, ka atbildētājs pat pēc stundu likmes par šādu braucienu uz darba vietu prasītājam ir maksājis piemaksu, kas ievērojami pārsniedz pat minimālo algu likmi. Līdz ar to nepamatots ir prasītāja prasībā norādītais, ka šādas pārvietošanās uz darba vietu netika apmaksātas.

Saskaņā ar darba līguma pielikumu Nr.1, prasītājam tika noteikta bruto darba alga pēc stundu tarifa likmes atkarībā no veicamā darba kategorijas. Prasītājam darba alga par darba pienākumu veikšanu tika aprēķināta pēc stundu tarifa likmes, kura savukārt bija atkarīga no konkrēta veiktā darba (pēc sarežģītības pakāpes). Ja piekristu prasītāja veiktajam laika aprēķinam, ko prasītājs pavadījis katru mēnesi pārvietojoties, tad piemaksa EUR 8,41 par dienu ir pilnībā adekvāta un uzskatāma kā atbilstoša piemaksa (kompensācija) laikam, kad prasītājs darbu nav veicis.

Prasītājam darba tiesisko attiecību laikā neradās nekādi jautājumi par *piemaksu par darbu citā teritorijā* vai šādu braucienu apmaksas kārtību.

No prasības pieteikuma nav saprotams, kā tieši prasītājs ir nonācis līdz *vidējai darba samaksai 7,28 EUR (neto) par stundu.*

Prasītājs uzskata, ka viņam ir veidojušās virsstundas. Virsstundu piemaksu aprēķins ir norādīts Darba likuma 68.panta pirmajā daļā, proti, piemaksu par virsstundu darbu aprēķina no darbiniekam noteiktās stundas algas likmes. Piemaksa ir jāaprēķina no stundas algas likmes, nevis jāveic stundas vidējās izpeļņas aprēķins atbilstoši Darba likuma 75.pantam. Prasītājs mākslīgi centies palielināt prasības pieteikumā norādīto naudas summu.

Algas likme sevī ietver tikai darbiniekam izmaksājamo darba algu, bet vidējā izpeļņā tiek ņemtas vērā arī prēmijas, piemaksas, kas darbiniekiem tiek izmaksātas darba attiecību ietvaros. Starp darba algu un vidējo izpeļņu (vai pat darba samaksu) ir būtiska atšķirība.

Atbildētājs atsaucas uz Civilprocesa likuma 44.panta otro un trešo daļu un norāda, ka prasītāja celtā prasība pilnībā noraidāma, līdz ar to arī prasītāja lūgums par tiesāšanās izdevumu piedziņu noraidāms, savukārt no prasītāja par labu atbildētājam piedzenami atbildētājam radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Atbildētājs atsaucas uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmo daļu un norāda, ka prasītājs nav spējis pamatot, kāpēc sprieduma izpildi nepieciešams noteikt nekavējoties.

Pamatojoties uz Darba likuma 3., 28., 59., 68., 69., 71., 130.pantu, Civilprocesa likuma 193., 204., 205.pantu, tiek lūgts tiesu noraidīt prasību un piedzīt no prasītāja par labu atbildētājam ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

2017.gada 21.aprīlī prasītājs iesniedza tiesā atsauksmi par atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem, norādot, ka likumdevējs ir paredzējis, ka ir nosakāma viena konkrēta darba vieta, savukārt pienākumu veikšana dažādās valsts vietās, kas atšķiras no darba līgumā norādītās vietas, nav uzskatāmas arī par „darba vietām", kā to kļūdaini vēlas pasniegt atbildētājs, bet uzskatāma par darba pienākumu veikšanu citā, taču ne darba vietā. Prasītājs bija informēts par viņa (vienīgo) darba vietu - Ķekavas pagastā, nevis neskaitāmām citām vietām, kuras tika noteiktas katru reizi atsevišķi un darba līguma slēgšanās brīdī nemaz nevar būt zināmas.

Darba pienākumu veikšanu citā, taču ne darba vietā var būt saistīta ar noteikta laika pavadīšanu ceļā līdz šai vietai, kas laika ziņā nereti var pārsniegt tiešā darba pienākuma veikšanu. Pārbraucieni no un uz citām vietām darba pienākumu veikšanai ir reglamentēts Darba likumā, kā arī Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumos Nr.969 „Par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi", kas norāda uz atšķirību starp komandējumiem un par darba braucieniem.

Attiecībā uz komersantiem, darba braucieni tika reglamentēti detalizētāk, lai nerastos situācija, ka darbiniekam maksā minimālo algu vai vēl mazāk un pamatā visu atalgojumu nodarbinātais saņem kā papildizdevumu kompensāciju par darba braucieniem, kas ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām neapliekams ienākums.

Prasītājs atsaucas uz Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumu Nr.969 „Par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" 3.punktu un norāda, ka šajā gadījumā darbu ir iespējams veikt tikai izbraucot un darba pienākumu var veikt, tikai atrodoties no mājām attālā objektā. Savas amata specifikas dēļ, lai veiktu savus tiešos amata pienākumus - kokmateriālu uzmērīšana - ir nepieciešams laiks, lai nokļūtu līdz attiecīgam objektam. Kokmateriālu uzmērīšana pašā Ķekavas novadā, tas ir darba vietā, nenotika, jo darba devēja atrašanās vietā nav kokmateriālu noliktavas, kur būtu jāuzmēra kokmateriāli.

Līdz ar to atbildētāja secinājums, ka pārvietošanos uz darba līgumā nolīgtu darba vietu nevar atzīt par darba laiku, ir kļūdains un nepamatots.

Prasītāja tiešie amata pienākumi - kokmateriālu uzmērīšana tika apmaksāta saskaņā ar darba līgumu, kā arī ceļā līdz/no objektam patērētā degviela tika atlīdzināta. Tomēr darba laiks, kas pavadīts ceļā, tas ir, arī darbā, taču neuzmērot kokmateriālus, netika apmaksāts.

Atbildētājs nepareizi interpretē profesijas „kokmateriālu uzmērītājs" pienākumu tvērumu. Atbildētājs norāda, ka kokmateriālu uzmērītāja amata pienākumos neietilpst

pamatpienākums - pārvietoties, braukt. Šāds secinājums izdarīts kļūdaini.

Profesiju klasifikatora definīcijas noteic vienīgi attiecīgās profesijas pamatpienākumu un kompetenču aprakstu. Taču darbinieku darba pienākumu veikšana attiecīgajās profesijās, kā to noteic profesiju klasifikators, var būt saistīta ar darba veikšanu dažādās vietās, ko profesiju klasifikators neparedz pēc būtības. Šādu situāciju (darba veikšana un darba apmaksa darba braucienu gadījumā) paredz Darba likums un Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumu Nr.969 „Par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi". Tātad, gadījumā, ja darbiniekam savi darba pienākumi jāveic regulāri pārbraucot no vietas uz vietu, šādi pārbraucieni ir juridiskā jēdziena "darba laiks" tvērumā, nevis profesijas amata pienākumu tvērumā.

Atbildētājs norāda, ka ir veicis prasītāja līdz darba vietai (starp darba vietām) pavadītā laika apmaksu. Atbildētājs paskaidrojumos atsaucas uz iekšējās darba kārtības noteikumiem, tomēr tiesā iesniegtā dokumenta kopija neatbilst tā oriģinālam uz strīda rašanās brīdi. Tiesā iesniegtajā eksemplārā iekšējās darba kārtības noteikumi satur 8.6.punktu, taču uz strīda brīdi iekšējās darba kārtības noteikumos nebija šāda punkta.

Prasības pieteikumā ir norādīts prasītāja darba algas aprēķins. Darba alga sastāv no vairākām daļām - pamata stundas likmes (atrunāta darba līgumā) un mainīgo stundas likmi (atrunāta "Iekšējos darba kārtības noteikumos") un piemaksām (darba stāžu, darbu citā teritorijā u.c.) pēc darba devēja izvēles un noteiktiem kritērijiem. Pamata stundas likme tiek paredzēta darba līgumā un Darba likumā, savukārt mainīgā stundas likme un piemaksas ir opcionālas, kuru izmaksa ir atkarīga no darba devēja vēlēšanās veikt attiecīgas piemaksas.

Minētās algas sastāvdaļas atzīstamas par vienotu darba algu, no kuras tiek attiecīgi aprēķināma vidējā izpeļņa, kā to noteic Darba likuma 75.panta pirmā daļa.

Tiesas sēdē prasītājs celto prasību uzturēja pilnā apmērā uz tajā norādītajiem pamatiem un motīviem, lūdzot to apmierināt.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis prasību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem pamatiem un lūdza to noraidīt.

Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iegūtos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Lietā noskaidrots, ka pamatojoties uz 2013.gada 1.oktobra darba līgumu Nr.2013/229 prasītājs pieņemts darbā pie atbildētāja par kokmateriālu uzmērītāju.

Darba līguma 5.1.punktā pielīgts, ka prasītājam tiek noteikts nepilnais summētais darba laiks saskaņā ar Darba likumu – neilgāk par 24 stundām pēc kārtas un 56 stundām nedēļā, ar pārskata periodu trīs mēneši.

Prasītājs prasībā lūdzis tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā EUR 10177.44 (neto) par nostrādātām 699 virsstundām par pēdējiem diviem darba gadiem no 2014.gada 22.oktobra līdz 2016.gada 21.oktobrim.

Darba likuma 136.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka virsstundu darbs ir darbs, kuru darbinieks veic virs normālā darba laika. Virsstundu darbs ir pieļaujams, ja darbinieks un darba devējs par to vienojušies rakstveidā. Savukārt panta trešā daļa paredz, ka darba devējam ir tiesības nodarbināt darbinieku virsstundu darbā bez viņa rakstveida piekrišanas šādos izņēmuma gadījumos: 1) ja to prasa sabiedrības visneatliekamākās vajadzības; 2) lai novērstu nepārvaramas varas, nejauša notikuma vai citu ārkārtēju apstākļu izraisītas sekas, kas nelabvēlīgi ietekmē vai var ietekmēt parasto darba gaitu uzņēmumā; 3) steidzama, iepriekš neparedzēta darba pabeigšanai noteiktā laikā.

Darba likuma 136.panta piektā daļa paredz, ka virsstundu darbs nedrīkst pārsniegt vidēji astoņas stundas septiņu dienu periodā, ko aprēķina pārskata periodā, kas nepārsniedz četrus mēnešus.

Savukārt Darba likuma 140.panta ceturtā un piektā daļa paredz, ka summētā darba laika ietvaros jebkurā gadījumā aizliegts nodarbināt darbinieku ilgāk par 24 stundām pēc kārtas un 56 stundām nedēļā. Darbs, kuru darbinieks veic virs pārskata periodā noteiktā normālā darba laika, uzskatāms par virsstundu darbu.

Pārskata periodā darbinieka darba laiks nedrīkst pārsniegt attiecīgajam darbiniekam noteikto normālo darba laiku.

Tādējādi prasītāju bija tiesisks pamats nodarbināt 56 stundas nedēļā, bet ne vairāk par 480 stundām trīs mēnešos.

Novērtējot lietā iesniegtās darba laika uzskaites tabeles (lietas 51.-75.lapa) par strīdus laika periodu no 2014.gada oktobra līdz 2016.gada oktobrim, redzams, ka prasītājam atbildētājs aprēķinājis gan nostrādātās stundas, gan virsstundas, gan mēnesī, gan pārskata periodā, par ko attiecīgi veicis norēķinu ar prasītāju atbilstoši darba algas aprēķinu lapās norādītajam (lietas 35.-50.), par ko lietā nav strīda.

Lietā ir strīds par to vai laiks, ko prasītājs pavadījis, dodoties uz darba izpildes vietu, pārbraucot no vienas darba izpildes vietas uz otru, un laiks, ko prasītājs pavadījis, atgriežoties no darba izpildes vietas, jeb laiks, ko prasītājs pavadījis ceļā, ir uzskatāms par darba laiku, par ko izmaksājama darba samaksa par virsstundām.

Prasītājs norāda, ka prasītāja tiešie amata pienākumi - kokmateriālu uzmērīšana, tika apmaksāti saskaņā ar darba līgumu, kā arī ceļā patērētā degviela tika atlīdzināta. Tomēr darba laiks, kas pavadīts ceļā, neuzmērot kokmateriālus, netika apmaksāts.

Prasītāja ieskatā minētais ceļā pavadītais laiks ir darba laiks, kas nostrādāts kā virsstundas, jo, ja darbiniekam savi darba pienākumi jāveic regulāri pārbraucot no vietas uz vietu, tad šādi pārbraucieni ir juridiskā jēdziena "darba laiks" tvērumā.

Savukārt atbildētājs, iebilstot pret celto prasību, norādījis, ka saskaņā ar darba līguma 1.2.punktu prasītājam tika pielīgta mainīga darba vieta un laiks, ko darbinieks pavada ceļā no mājām līdz darbam, netiek uzskatīts par darba laiku un netiek apmaksāts.

Kā paredz darba līguma 1.2.punkts, puses vienojās, ka d*arbinieka darba vieta ir Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, bet darbinieks apņemas veikt šajā līgumā noteiktos pienākumus arī dažādās citās vietās Latvijas Republikā un ārpus tās robežām, ievērojot faktisko situāciju attiecīgajā laikā, ja to pieprasa darba devēja intereses, saimnieciskās darbības nepieciešamība vai darbinieka amata specifika.*

Novērtējot pielīgto un Darba likuma 40.panta otrās daļas 4.punktā noteikto, tiesa secina, ka darba līguma 1.2.punkts atbilst tiesiskajam regulējumam un atbildētājam bija tiesības atbildētāju nodarbināt citā teritorijā, nepiemērojot Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumos Nr.969 „Par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" noteikto, jo īpaši ievērojot minēto noteikumu 43.punktā noteikto.

Darba likuma 130.pants paredz, ka darba laiks ir laikposms no darba sākuma līdz beigām, kura ietvaros darbinieks veic darbu un atrodas darba devēja rīcībā, izņemot pārtraukumus darbā. Darba laika sākumu un beigas nosaka darba kārtības noteikumos, maiņu grafikos vai darba līgumā.

Atbildētāja kvalitātes rokasgrāmatas 11.sadaļā (lietas 113.lapā) norādīts, ka d*arba laiks ir periods, kura laikā darbinieks veic darbu un atrodas sava darba devēja rīcībā. Tas neietver laiku, kas tiek pavadīts dodoties uz un no darba, kā arī pusdienas pārtraukumu darbā. Līdz ar to, atbilstoši Darba likuma 130.panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājs* kvalitātes rokasgrāmatas 11.sadaļā ir darījis zināmu prasītājam, ka darba laikā netiek iekļauts laiks, kas pavadīts dodoties uz un no darba. Līdz ar to nav pamata darba laikā iekļaut laiku, kas pavadīts dodoties uz un no darba pienākumu izpildes vietas.

2010.gada 18.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību", kā kokmateriālu uzmērītāja pienākumus uzskaita: pienākumu *precīzi un laikā veikt kokmateriālu uzmērījumus, lietojot dažādas metodes un mērlīdzekļus atbilstoši standartu un tehnisko instrukciju prasībām; veikt kokmateriālu uzmērīšanu jebkurā piemērotā vietā (mežā, pie ceļa, saimniecībā, krauj laukumos, ostā), kā arī dažādos transportlīdzekļos (pajūgos, kravas automobiļos un to piekabēs, vagonos, kuģos); noformēt dokumentus par kokmateriālu uzmērīšanu un kokmateriālu uzskaiti, kas atbilst arī amata aprakstā norādītajam, p*ar kā veikšanu prasītājam arī tika uzskaitīts darba laiks un veikta nolīgtās darba samaksas aprēķins un izmaksa.

Pie apstākļiem, kad prasītājam pielīgts darba līguma 1.2.punktā veikt darbu arī citā teritorijā un prasītāja darba pienākumos ietilpst – veikt kokmateriālu uzmērītāja darbu, atbilstoši darba līguma 1.1.punktā pielīgtajam, nav pamata arī par darba laiku uzskatīt laiku, ko prasītājs pavadījis, pārbraucot no vienas darba izpildes vietas uz otru.

Darba līguma 1.pielikumā norādīta darba samaksa, kas izmaksājama par dažādu pienākumu izpildi, ko prasītājam ir jāveic un par ko tika veikta darba laika uzskaite un darba samaksas aprēķins.

Minētais pielikums nesatur norādi uz darba samaksas pienākumu par ceļā pavadīto laiku.

Tāpat tiesa ņem vērā tiesas sēdē prasītāja sniegtos paskaidrojumus, ka jau ilgstoši tika mutiski noteikts, ka par darbu citā teritorijā atbildētājs izmaksā darbiniekiem, tai skaitā prasītājam, EUR 8,41, kas iepriekš tika aprēķināts latos.

Darba algas aprēķinu lapās zem sadaļas *"Piemaksa par darbu citā teritorijā" p*rasītājam katru mēnesi tika aprēķināta un izmaksāta noteikta naudas summa, kas tika aprēķināta, ņemot par pamatu dienu skaitu, kad prasītājs devās strādāt citā teritorijā reizinot ar dienas likmi EUR 8,41. Lietā nav strīda, ka visas naudas summas, kas norādītas darba algas aprēķinos, prasītājam arī ir izmaksātas.

Darba likuma 41.pants neaizliedz pusēm saistīties, neievērojot rakstveida formu. Līdz ar to, pie apstākļiem, kad atbildētājs par darba pienākumu veikšanu citā teritorijā ir apņēmies veikt samaksu EUR 8.41, par ko prasītājs bija informēts, to neapstrīd un no prasītājam veiktajām izmaksām redzams, ka atbildētājs prasītājam par katru dienu, kas nostrādāta citā teritorijā, ir veicis izmaksu EUR 8.41, ir uzskatāms, ka puses šādu kārtību bija pielīgušas un ir atzīstams, ka tas atbilda abu pušu interesēm.

Fakts, ka atbildētājs starp pusēm pastāvējušo vienošanos nostiprinājis rakstiski darba kārtības noteikumu 8.6.punktā tikai vēlāk, nepadara to par spēkā neesošu brīdī, kad starp pusēm pastāvēja darba tiesiskās attiecības, ievērojot Darba likuma 41.pantā noteikto.

Pie šādiem apstākļiem, kad darba līguma 1.2.punktā pielīgts prasītājam veikt darbu arī citā teritorijā, kad starp pusēm pastāvēja mutiska vienošanās, ka par darbu citā teritorijā atbildētājs prasītājam izmaksā EUR 8.41 dienā, ko atbildētājs ir arī pildījis, nav pamata uzskatīt, ka atbildētājs nav veicis ar prasītāju pienācīgu norēķinu. Tiesa ņem vērā, ka nedz darba līgums, nedz citi pušu savstarpējās attiecības regulējoši normatīvi neuzliek par pienākumu atbildētājam prasītāja ceļā patērēto laiku uzskaitīt kā darba laiku un to attiecīgi apmaksāt, un puses ir vienojušās, ka prasītājs par to apmaksu saņems ar izmaksāto EUR 8.41 par katru dienu par darbu citā teritorijā.

Turklāt tiesa ņem vērā, ka starp pusēm tika noslēgts vieglā transportlīdzekļa periodiskas nomas līgums, pamatojoties uz ko atbildētājs nomāja no prasītāja transportlīdzekli ar mērķi prasītājam piederošo transportlīdzekli izmantot savā saimnieciskajā darbībā, prasītājam par to izmaksājot nomas maksu, vienlaikus pielīgstot, ka transportlīdzekli lieto prasītājs un prasītājam tiek segti degvielas iegādes izdevumi.

Atbildētājam nomājot no prasītāja transportlīdzekli, maksājot prasītājam nomas maksu par transportlīdzekli, nododot transportlīdzekli prasītājam, apmaksājot patērēto degvielu, ko aprēķināja pēc maršrutu lapām, un vēl papildus izmaksājot prasītājam par katru dienu par darbu citā teritorijā EUR 8.41, tiesas ieskatā atbildētājs ir veicis taisnīgu norēķinu ar prasītāju un faktiski kompensējis ceļā pavadīto laiku. Pie šādiem apstākļiem noteikt atbildētājam pienākumu – prasītāja ceļā pavadīto laiku uzskatīt par darba laiku, nav nedz likumiska, nedz līgumiska pamata, jo tas neatbilstu nedz Darba likuma 130.pantam, nedz darba līguma 1., 2.punktam un *atbildētāja* kvalitātes rokasgrāmatas 11.sadaļā norādītajam. Tiesas ieskatā, darba devējam un darbiniekam pastāv iespējas saistīties tādās tiesiskajās attiecībās, kas atbilst abu pušu interesēm, nepārkāpjot tiesiskā regulējuma prasības. Pušu izvēle – veikt darba laika uzskaiti un darba samaksu par tiešo darba pienākumu izpildi – kokmateriālu uzmērīšanu, par darbu citā teritorijā nosakot piemaksu EUR 8.41 apmērā par katru dienu, bet minēto pienākumu izpildi veicināt pusēm saistoties nomas tiesiskajās attiecībās ar prasītājam izmaksātu nomas maksu un kompensētu patērēto degvielu, tiesas ieskatā atbilst tiesiskajam regulējumam, pušu līgumiskajām attiecībām un tiesas ieskatā starp pusēm veikts atbilstošs un taisnīgs norēķins.

Prasītājs celto prasību pamato ar Darba likuma 68. un 75.pantu.

Darba likuma 68.pants paredz piemaksu par virsstundu darbu, ko aprēķina no algas likmes, bet Darba likuma 75.pants paredz vidējās izpeļņas aprēķina kārtību.

Līdz ar to prasītājs kļūdaini uzskata, ka virsstundu darbu apmaksā no vidējās izpeļņas un nepamatoti vidējās izpeļņas aprēķinā iekļāvis visas veiktās izmaksas, jo vidējo izpeļņu aprēķina no pēdējo sešu mēnešu darba algas, piemaksām un prēmijām pirms nodokļiem; Darba likuma 59.pants definē darba samaksu, bet vidējās izpeļņas aprēķinā netiek ieskaitīta jebkura cita veida atlīdzība, kas saņemta saistībā ar darbu.

Tādējādi prasītājs kļūdaini uzskata, ka virsstundas apmaksā par pamatu ņemot vidējo izpeļņu un kļūdaini uzskata, ka vidējā darba samaksa būtu nosakāma EUR 7.28 (pēc aprēķinā norādītā - EUR 7.29) par stundu.

Prasītājs celtās prasības pamatotību saista ar norādīto EST 2015.gada 10.septembra spriedumā lietā C-266/14 *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*. Tiesa, novērtējot minētajā spriedumā norādīto, uzskata, ka kokrētajā gadījumā pastāv atšķirīgi faktiskie apstākļi, līdz ar to nav pamata pilnībā pievienoties un piemērot minētajā spriedumā norādīto, jo EST 2015.gada 10.septembra spriedumā lietā C-266/14 norādīts, ka darbinieki izmantojuši dienesta transportlīdzekli un darba devējs darba laiku aprēķināja, uzskaitot laiku, kas ir pagājis kopš darbinieku ierašanās brīža attiecīgās dienas pirmā klienta atrašanās vietā līdz brīdim, kad šie darbinieki ir atstājuši pēdējā klienta atrašanās vietu, bet konkrētajā gadījumā apstākļus atšķirīgus padara nodibinātais, ka puses konkrēti saista darba līguma 1., 2.punkts un *atbildētāja* kvalitātes rokasgrāmatas 11.sadaļā norādītais, kas ļauj prasītāju nodarbināt citā teritorijā, bet darba laikā neuzskaitīt ceļā pavadīto laiku; ka puses izvēlējušās papildus saistīties nomas tiesiskajās attiecībās, prasītājam iznomājot atbildētājam sev piederošu transportlīdzekli, par to saņemt nomas maksu, prasītājam turpinot transportlīdzekli lietot un saņemt kompensāciju par transportlīdzekli un patērēto degvielu; ka prasītājam uz mutiskas vienošanās pamata, atbilstoši veiktajiem darbiem ik mēnesi par katru dienu, kad prasītājs veicis darbu citā teritorijā, tika aprēķināta un izmaksāta piemaksa EUR 8.41.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs ir pieņēmis un nav apstrīdējis prasītāja norādīto kilometrāžu un pavadīto laiku braukšanā, atsevišķi veicot samaksu par nomu atbilstoši ceļā pavadītajam laikam un atsevišķi veicot samaksu par reāli veiktajiem darbiem objektā, kas tiesas ieskatā pilnīgi atbilst abiem pušu noslēgtajiem līgumiem.

Konkrētajā gadījumā puses saista vienošanās par darbu citā teritorijā saņemt EUR 8.41, bet par transportlīdzekļa izmantošanu saņemt nomas maksu un patērētās degvielas kompensāciju, līdz ar to tiesas ieskatā pušu iesaistīšanās nomas tiesiskajās attiecībās ir cieši saistāma ar vienošanos darba tiesisko attiecību jomā un nav apskatāma atrauti un pusēm pastāvēja brīva iespēja vienoties par transportlīdzekļa nomas maksas apmēru. Tiesai nav pamata minētās tiesiskās attiecības pārskatīt, ja to nav lūgusi neviena no saistītajām pusēm.

Pie šādiem apstākļiem noteikt atbildētājam pienākumu prasītāja ceļā pavadīto laiku uzskaitīt kā darba laiku un attiecīgi aprēķināt virsstundas nav pamata. Turklāt, uzliekot par pienākumu atbildētājam ceļā pavadīto laiku uzskaitīt kā darba laiku, atbildētājam nāktos pārskatīt starp pusēm nolīgto darba samaksas un darba laika kārtību, kā arī starp pusēm nolīgto nomas tiesisko attiecību un degviela apmaksas kārtību, kas pārgrozītu pušu nodibinātās tiesiskās attiecības, iespējams, iznīcinot darījuma spēku un pārkāpjot Civillikumā noteikto līgumslēgšanas brīvību.

Apkopojot minēto, tiesa nekonstatē pamatu celtās prasības apmierināšanai, līdz ar to prasība kā nepamatota ir noraidāma.

Ņemot vērā, ka celtā prasība tiek noraidīta, nav pamata lemt par tiesas izdevumu piedziņu par labu prasītājam un valstij.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt prasību**.**

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – **2017.gada 29.jūnija**, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ I.Čudina

NORAKSTS PAREIZS
Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Čudina
Rīgā 2017.gada 29.jūnijā